

Legea nr. 418/2004, privind statutul profesional specific al medicului de medicină a muncii

Publicare în Monitorul Oficial, Partea I nr. 998 din 29/10/2004

CAPITOLUL I

Statutul profesional specific al medicului de medicină a muncii

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 1 - Funcția de medic de medicină a muncii este exercitată numai de medicul specialist sau primar de medicină a muncii, cu drept de liberă practică.

Art. 2. - Medicul de medicină a muncii este pregătit prin rezidențiat, prin parcurgerea unui program complet în pregătirea de specialitate, aprobat de Ministerul Sănătății și Colegiul Medicilor din România și confirmat prin promovarea examenului de specialitate.

SECȚIUNEA a 2-a

Ocuparea postului și angajarea medicului de medicină a muncii

Art. 3. - Medicul de medicină a muncii poate ocupa un post în sectorul public și/sau privat, conform pregătirii sale.

Art. 4. - În sectorul public, ocuparea posturilor de medicină a muncii se face prin concurs, conform reglementărilor emise de Ministerul Sănătății.

Art. 5. - În sectorul privat, angajarea medicului de medicină a muncii se face pe baza unui contract individual încheiat între medic și angajator.

SECȚIUNEA a 3-a

Atribuții specifice medicului de medicină a muncii

Art. 6. - Medicul specialist de medicină a muncii este principalul consilier al angajatorului și al reprezentanților angajaților în probleme de promovare a sănătății în muncă și în îmbunătățirea mediului de muncă din punct de vedere al sănătății în muncă.

Art. 7. - Medicul de medicină a muncii identifică factorii de risc și participă la acțiunile de evaluare a acestora prin următoarele acțiuni principale:

- a) recomandă investigațiile adecvate necesare pentru a stabili diagnosticul bolilor profesionale și/sau al celor legate de profesie;
- b) stabilește diagnosticul bolilor profesionale și al celor legate de profesie;
- c) colaborează cu specialiști din alte domenii în stabilirea diagnosticului bolilor profesionale.

Art. 8. - Medicul de medicină a muncii supraveghează sănătatea angajaților pe baza prevederilor legale și a riscurilor profesionale pentru sănătatea angajaților, respectând principiile de etică, astfel:

- a) efectuează examinări medicale la încadrarea în muncă, de adaptare, periodice, la reluarea muncii și la încetarea activității profesionale în respectivul loc de muncă;
- b) coordonează monitorizarea biologică a expunerii profesionale și a efectelor biologice consecutive expunerii, după o prealabilă selecție a celor mai adecvate teste, pe baza parametrilor de sensibilitate, specificitate și a valorii lor predictive;
- c) ține evidența și supraveghează bolile profesionale, bolile legate de profesie și supraveghează bolile cronice în relație cu munca;
- d) declară cazurile de boli profesionale, conform metodologiei aprobate de Ministerul Sănătății;
- e) înregistrează bolile legate de profesie, conform metodologiei elaborate de Ministerul Sănătății;
- f) stabilește aptitudinea în muncă, cu ocazia oricărei examinări medicale.

Art. 9. - Medicul de medicină a muncii organizează supravegherea stării de sănătate a angajaților, concordant cu particularitățile expunerii la factorii de risc. În acest scop, medicul de medicină a muncii:

- a) participă la evaluarea riscurilor privind bolile profesionale și bolile legate de profesie;

b) vizitează locurile de muncă pe care le are în supraveghere.

Art. 10. - Medicul de medicină a muncii organizează primul ajutor și tratamentul de urgență și instruește angajații cu privire la aplicarea metodelor accesibile lor de prim ajutor și a procedurilor de urgență, dacă are competență în acest sens.

Art. 11. - Medicul de medicină a muncii face recomandări privind organizarea muncii, amenajarea ergonomică a locului de muncă, utilizarea în condiții de securitate a substanțelor folosite în procesul muncii, precum și repartizarea sarcinilor de muncă, ținând seama de capacitatea și aptitudinile angajaților de a le executa.

Art. 12. - În cadrul comitetului de sănătate și securitate în muncă, medicul de medicină a muncii participă la stabilirea programelor de sănătate la locul de muncă, prin următoarele acțiuni:

- a) consiliază reprezentanții angajatorului și ai angajaților asupra programelor de sănătate și securitate în muncă;
- b) recomandă consultarea sistematică cu reprezentanții angajaților în probleme de medicină și sociologie a muncii;
- c) consiliază asupra modului de alegere și definire a programelor de sănătate, securitate și de mediu, care se vor realiza de către angajator;
- d) coordonează discuțiile privind sănătatea în muncă astfel încât să conducă la un acord de opinii între angajator și reprezentanții angajaților;
- e) consiliază asupra mijloacelor de monitorizare și de evaluare a programelor de sănătate adaptate la locul de muncă.

Art. 13. - Medicul de medicină a muncii evaluează aptitudinea pentru muncă în relație cu starea de sănătate și promovează adaptarea muncii la posibilitățile angajaților, asigurând:

- a) evaluarea handicapului în relație cu munca;
- b) managementul clinic în procesul de recuperare a capacității de muncă;
- c) aplicarea principiilor ergonomiei în procesul de reabilitare;
- d) colaborarea cu specialistul în psihologia muncii în vederea reabilitării angajaților cu probleme de sănătate mentală datorate unor factori aferenți procesului muncii și relațiilor interumane de la locul de muncă;
- e) măsurile adecvate privind sănătatea și securitatea în muncă a angajaților cu probleme speciale legate de utilizarea de droguri și consumul de alcool;
- f) consilierea în probleme de reabilitare și reangajare;
- g) consilierea cu privire la menținerea în muncă a angajaților vârstnici și a celor cu dizabilități;
- h) promovarea capacității de muncă, a sănătății, îndemânării și antrenamentului în relație cu cerințele muncii.

Art. 14. - Medicul de medicină a muncii consiliază angajatorul asupra unei bune adaptări a muncii la posibilitățile angajatului în circumstanțele speciale ale unor grupuri vulnerabile: femei gravide, mame în perioada de alăptare, adolescenți, vârstnici și persoane cu handicap.

Art. 15. - Medicul de medicină a muncii întocmește rapoarte cât mai precise și mai complete către angajator, angajați și autoritățile competente, conform legii.

Art. 16. - Medicul de medicină a muncii poate contribui prin activitatea sa la cunoașterea științifică în domeniul sănătății în muncă, respectând principiile etice aplicate în cercetarea medicală.

Art. 17. - Medicul de medicină a muncii asigură managementul serviciilor medicale de medicină a muncii, astfel:

- a) evaluează prioritățile de acțiune în domeniul sănătății în muncă;
- b) evaluează calitatea serviciilor, promovând auditul cu privire la îngrijirile de sănătate în muncă;
- c) păstrează datele medicale ale serviciului sub strictă confidențialitate;
- d) concepe un program de instruire pentru personalul angajat în serviciile de medicină a muncii și de sănătate și securitate în muncă.

Art. 18. - Activitatea medicului de medicină a muncii în cadrul unui serviciu medical de medicină a muncii include următoarele aspecte:

- a) conducerea echipei;
- b) recomandări asupra implicării altor specialiști în evaluarea riscurilor;
- c) coordonarea supravegherii stării de sănătate și a monitorizării biologice în relație cu mediul de muncă și alți factori de risc evaluați;
- d) promovarea activității științifice multidisciplinare pe baza datelor colectate cu privire la expunerea la factori de risc profesionali.

SECȚIUNEA a 4-a

Drepturile medicului de medicină a muncii

Art. 19. - Medicul de medicină a muncii are dreptul la toate facilitățile pe care angajatorul le pune la dispoziție angajaților.

Art. 20. - Medicul de medicină a muncii are dreptul să beneficieze de toate posibilitățile care îi asigură accesul la perfecționarea profesională prin sistemul de pregătire continuă.

Art. 21. - Salariul medicului de medicină a muncii se stabilește prin negociere între acesta și angajator, cu respectarea nivelurilor minime prevăzute de reglementările legale în vigoare.

Art. 22. - Medicul de medicină a muncii are dreptul la concediu de odihnă anual plătit, concedii de boală, concedii de maternitate, pensie și alte drepturi de asistență socială, prevăzute de legislația în domeniu.

Art. 23. - Medicul de medicină a muncii are acces în toate secțiunile, la toate procesele tehnologice, precum și la datele privitoare la compoziția unor materii și materiale utilizate în procesul muncii, sub rezerva confidențialității acestor date.

Art. 24. - Medicul de medicină a muncii este membru al Colegiului Medicilor din România și beneficiază de protecția și facilitățile pe care acesta le pune la dispoziție membrilor săi.

Art. 25. - Medicul de medicină a muncii colaborează cu specialiștii de medicină a muncii atât din unități medicale, cât și din alte unități în probleme metodologice, tehnice și de investigație științifică.

Art. 26. - Medicul de medicină a muncii care ocupă funcții în instituții care nu furnizează servicii medicale are atribuții specifice domeniului de activitate stabilite conform legii.

SECȚIUNEA a 5-a

Relațiile medicului de medicină a muncii cu angajatorul

Art. 27. - Potrivit prevederilor convențiilor și recomandărilor Organizației Internaționale a Muncii, medicul de medicină a muncii își va desfășura activitatea fără vreo ingerință în ceea ce privește aplicarea cunoștințelor sale și nu i se poate cere să verifice veridicitatea lipsei de la serviciu a angajaților pe motive de îmbolnăvire.

Art. 28. - Medicul de medicină a muncii este subordonat angajatorului pe linie administrativă, iar activitatea sa este în concordanță cu principiile de etică și deontologie medicală. Medicul de medicină a muncii apără interesele unității, ale angajaților și nu i se poate cere să folosească concluziile medicale în scopuri care prejudiciază angajatul.

Art. 29. - Medicul de medicină a muncii colaborează cu angajatorul, reprezentanții angajaților și comitetul de sănătate și securitate în muncă, al cărui membru de drept este, în toate cazurile în care starea de sănătate a angajatului impune schimbarea locului de muncă, a felului muncii ori adoptarea unor alte soluții.

SECȚIUNEA a 6-a

Principii de etică și deontologie în practica medicinei muncii

Art. 30. - Prin întreaga sa activitate medicul de medicină a muncii promovează sănătatea, bunăstarea și securitatea angajaților la nivel individual și colectiv și contribuie la sănătatea mediului și a comunității.

Art. 31. - Activitatea medicului de medicină a muncii se desfășoară în conformitate cu cele mai înalte standarde profesionale, prin respectarea demnității umane și promovarea celor mai înalte principii etice în cadrul politicilor și programelor de sănătate în muncă.

Art. 32. - În exercitarea atribuțiilor sale medicul de medicină a muncii este total independent profesional, dovedind integritate și imparțialitate. Medicul de medicină a muncii adoptă o relație bazată pe încredere, confidențialitate și echitate cu persoanele cărora le furnizează servicii medicale de sănătate și securitate în muncă.

Art. 33. - Medicul de medicină a muncii respectă secretul profesional promovat prin codul deontologic medical. Rezultatele examinărilor medicale efectuate angajaților se comunică angajatorilor numai în termeni de aptitudine sau inaptitudine, exceptându-se cazurile prevăzute de lege, respectiv declararea accidentelor de muncă și a bolilor infecțioase și parazitare cu risc de transmitere în colectivitate.

Art. 34. - Orice document medical în care sunt cuprinse date clinice, rezultate ale unor investigații și/sau concluzii diagnostice, inclusiv certificatul medical de incapacitate temporară de muncă, se va înmâna numai angajatului în cauză.

Art. 35. - Fișierul medical va fi inaccesibil altor persoane, cu excepția celor care reprezintă autoritatea medicală. Medicul de familie poate obține unele date considerate ca necesare de către medicul de medicină a muncii în domeniul îngrijirilor primare de sănătate.

Art. 36. - În situația în care starea de sănătate a unui angajat și felul muncii pe care o prestează pot să pună în pericol siguranța celorlalți participanți în procesul muncii, angajatul și angajatorul sunt informați asupra situației. În cazul unei situații particulare de risc, angajatorul și autoritățile competente sunt informate asupra măsurilor necesare pentru protejarea celorlalți angajați.

Art. 37. - Rezultatele examinărilor medicale vor fi explicate clar angajaților. Aceștia trebuie să fie informați asupra eventualelor schimbări în starea de sănătate și în aptitudinea de muncă survenite pe parcursul procesului muncii.

Art. 38. - Medicul de medicină a muncii este obligat să păstreze informațiile confidențiale privind activitatea angajatorului. În eventualitatea în care dezvăluirea acestora este absolut necesară, aceasta se va face numai cu acordul prealabil al autorităților competente și în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

Art. 39. - Litigiile sau abaterile de la etica profesională ale medicului de medicină a muncii sunt supuse analizei Colegiului Medicilor din România, respectiv Comisiei de medicina muncii. Săvârșirea unor abateri de către medicul de medicină a muncii atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, conform legislației în vigoare.

Art. 40. - Medicul de medicină a muncii contractează o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea medicală, potrivit legii.

CAPITOLUL II

Organizarea serviciilor medicale de medicină a muncii

Art. 41. - În centrele universitare medicale activitatea de medicină a muncii este coordonată și îndrumată din punct de vedere științific, profesional și metodologic de către șeful clinicii de medicina muncii și boli profesionale, care se numește prin ordin al ministrului sănătății, coordonator zonal.

Art. 42. - Competențele și atribuțiile coordonatorului zonal în medicina muncii și boli profesionale, precum și arondarea județelor pe centre universitare medicale se stabilesc prin ordin al ministrului sănătății.

Art. 43. - (1) În orașele reședință de județ se organizează secții sau compartimente de medicină a muncii și boli profesionale, în funcție de datele de morbiditate și mortalitate prin boli profesionale și ale expunerii la factorii de risc profesionali, la propunerea direcțiilor de sănătate publică și cu aprobarea Ministerului Sănătății. (2) Secțiile și compartimentele de medicină a muncii și boli profesionale prevăzute la alin. (1) se află în subordinea spitalelor.

Art. 44. - Serviciile de medicină a muncii sunt furnizate și de cabinetele medicale organizate conform legii și de cabinetele de medicina muncii de întreprindere organizate de către angajator.

Art. 45. - Modul de organizare, funcționare și încadrare cu personal a serviciilor medicale de medicină a muncii este stabilit prin norme elaborate de Ministerul Sănătății.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 46. - (1) Postul de medic de medicină a muncii poate fi ocupat prin concurs, organizat în condițiile legii, și de către medicul specialist care are competență în medicina de întreprindere, până la data de 31 decembrie 2007. Acesta are obligația de a efectua stagiul de pregătire în cea de-a doua specialitate de medicină a muncii și de a promova examenul de specialist în medicină a muncii, până la data menționată, în caz contrar nemaiputând fi menținut în post.

(2) Numărul posturilor de medic de medicină a muncii și distribuția teritorială a acestor posturi se aprobă de către ministrul sănătății, la propunerea direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București.

Art. 47. - În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei vor elabora norme metodologice de aplicare.